

STRATEGI KOGNITIF ABSTRAK DALAM PEMBELAJARAN KIMIA

Norma Che Lah
normachel@gmail.com

Rohaida Mohd Saat
rohaida@um.edu.my
Jabatan Pendidikan Matematik dan Sains
Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya

Ruhaya Hassan
Institut Aminudin Baki

Abstract: The study explores upper secondary chemistry students' ability in using abstract cognitive strategies in Short Term Memory (STM). The aim is to investigate the variation of abstract cognitive strategies employed by six participants with different learning abilities. The study used a qualitative research approach and data were collected using in-depth interviews, observations and document review. Participants were asked to complete seven memory related tasks. Findings show that high achievers were able to use abstract cognitive strategies compared to average and low achievers. The findings of the present study will assist teachers in promoting appropriate abstract cognitive strategies and guiding their students to acquire quality scientific knowledge.

Keywords: cognitive strategies, learning chemistry, short-term memory

PENGENALAN

Selaras dengan usaha untuk menambah serta melengkapkan lagi perkembangan ilmu terutama yang berkaitan dengan sains dan psikologi pendidikan, satu kajian yang tertumpu kepada penggunaan strategi kognitif murid dalam pembelajaran kimia telah dilakukan. Keberkesanannya penggunaan strategi kognitif dalam pembelajaran telah dibuktikan melalui beberapa kajian dalam bidang yang berbeza. Antara bidang yang menunjukkan kesan positif adalah pembelajaran bahasa asing (Ayirir, 2011; Goh & Foong, 1997; Winke, 2005), bidang perubatan (Allen, Goldstein, Heyman, & Rondinelli, 1998; Chaves & Brown, 1987); pendidikan khas (Bebko & Haggert, 1997; Scruggs & Mastropieri, 1992) dan teknologi komputer (Baylor, 2000; Koivusaari, 1999). Walau bagaimanapun, kajian berkaitan dengan penggunaan strategi kognitif dalam pembelajaran sains khususnya mata pelajaran kimia masih berkurangan. Di Malaysia pula, kekurangan penulisan berkaitan penggunaan strategi kognitif ketara disebabkan kurang kesedaran mengenai kepentingannya dan kurang maklumat di peringkat pendidikan mengenainya. Kajian berkaitan penggunaan strategi kognitif dalam pembelajaran kimia murid Tingkatan Empat dengan fokus kajian terhadap strategi kognitif abstrak khususnya strategi imej mental dibincangkan dalam kajian ini.

TINJAUAN LITERATUR

Strategi kognitif abstrak yang kerap dibincangkan dalam kajian berkaitan pembelajaran adalah seperti imageri mental, imej mental, strategi imageri, ulangan mental, imageri visual dan perwakilan mental. Kajian berkaitan dengan imej mental yang diterokai oleh ahli psikologi terdahulu bermula pada akhir 1970-an. Perkembangan pesat kajian tersebut secara eksperimental dilihat apabila Paivio (1971) membina *Dual Coding Theory* yang menggabungkan kognisi verbal dan bukan verbal dalam satu kerangka kerja bersepada atau '*unified framework*' yang merangkumi kualiti imej mental dengan bahasa percakapan. Kajian oleh Paivio tersebut menunjukkan pembinaan imej telah dapat meningkatkan kemampuan murid mengingati sesuatu bahan yang dipelajari. Kajian oleh Paivio dikembangkan oleh Gambrell dan Bales (1986) yang mengkaji cara penggunaan imej mental yang dikatakan memberi kesan kepada pengawasan-pemahaman (*comprehension-monitoring*) murid yang kurang pandai membaca dalam Gred 4 dan 5. Seterusnya, Paivio serta Gambrell dan Bales membuat kajian berkaitan imageri sebagai daya kuat dalam ingatan dalam pembelajaran. Mereka merujuk kepada *conceptual peg hypothesis* sebagai kunci mental imej, di mana imej bertindak sebagai *mental pegs* yang membantu mencangkul maklumat untuk penyimpanan dan pengeluaran semula maklumat apabila diperlukan.

Kajian oleh Pressley, Levin, dan Ghatala (1988) menunjukkan imej mental menjadi penyumbang kepada pengajaran yang komprehensif. Imej mental juga didapati melibatkan pembinaan perwakilan mental bagi persekitaran

luaran (Sadoski & Paivio, 2001), serta menggunakan kod mental yang bukan verbal seperti deria penglihatan, pendengaran, sentuhan, rasa dan bau. Long, Winograd, dan Bridge (1989) pula mengkaji peranan strategi imageri khususnya dalam proses pembelajaran murid. Mereka mendapati imageri visual yang menjadi fokus ramai pengkaji terdiri daripada enam deria iaitu pendengaran, rasa, bau, sentuhan, kinestatik dan imageri organik yang melibatkan perasaan lapar, dahaga, lelah, takut serta beberapa perasaan dalaman yang lain. Berdasarkan konsep hipotesis 'pegs' dalam *Dual Coding Theory* (1989), Long et al. mencadangkan bahawa imej mental memainkan peranan utama dalam penyusunan dan pengeluaran semula maklumat dengan berfungsi sebagai mental 'pegs' di mana sebahagian episod maklumat tersebut disimpan dalam ingatan murid (Sadoski & Paivio, 2001). Dalam hal ini, Sadoski and Paivio percaya bahawa imej mental adalah satu daya utama dalam hubungan yang dibina oleh murid dengan pengetahuan latar belakangnya dalam perkara yang sedang dipelajari.

METODOLOGI

Teknik pengumpulan data secara kualitatif telah digunakan dalam kajian ini di mana enam peserta kajian berbeza pencapaian telah dipilih secara persampelan terpilih. Enam peserta kajian dikenali dengan nama pseudo berikut: Maula (peserta berpencapaian tinggi 1), Joy (peserta berpencapaian tinggi 2), Amira (peserta berpencapaian sederhana 1), Carol (peserta berpencapaian sederhana 2), Adrieana (peserta berpencapaian rendah 1) dan Nad (peserta berpencapaian rendah 2). Kesemua peserta kajian ini menyiapkan enam set tugas yang terdiri daripada enam senarai konsep asas kimia yang perlu mereka kuasai di peringkat Tingkatan Empat. Tugasan telah dilabelkan dengan kod Cosp 1B: Senarai dua puluh unsur pertama yang terdapat dalam Jadual Berkala Unsur, Cosp 2B: Senarai empat puluh unsur penting Jadual Berkala Unsur, Cosp 3B: Senarai empat puluh satu ion asas kimia, Cosp 4B: Senarai tiga belas kation dan sembilan anion, Cosp 5B: Senarai empat belas ion poliatom dan Cosp 6B: Siri Elektrokimia dan Siri Kereaktifan Logam. Kemampuan mengingat dan memahami konsep asas kimia peserta kajian telah dikumpulkan melalui tiga kaedah pengumpulan data iaitu interviu, pemerhatian dan analisis dokumen. Analisis dokumen yang digunakan adalah melibatkan penggunaan jurnal peserta kajian. Dapatkan kajian yang utama diperolehi secara interviu yang ditranskripkan secara verbatim dan dikodkan dengan bantuan perisian Nvivo 7. Pernyataan yang dikodkan seterusnya diletakkan dalam kategori yang sesuai sehingga tema yang jelas diperolehi. Tema ini telah menjadi dapatan utama kajian yang memberi jawapan kepada setiap soalan yang telah dikemukakan dalam kajian ini.

DAPATAN KAJIAN

Enam strategi kognitif dominan dalam Ingatan Jangka Pendek (Short Term Memory – STM) telah dapat dikenal pasti dalam kajian ini dan hanya strategi kognitif yang bersifat internal serta abstrak sahaja akan dibincangkan dalam penulisan ini. Strategi tersebut adalah strategi imej mental. Strategi imej mental adalah satu aktiviti mental yang melibatkan proses persepsi dan mempunyai kaitan dengan pengalaman sensori yang berlaku semasa pembelajaran. Imej mental yang berlaku menyerupai pengalaman perceptual dan berlaku tanpa kehadiran stimuli luaran yang berkaitan. Aktiviti ini berlaku secara sedar dan berfungsi sebagai satu bentuk perwakilan mental. Ramai yang berpendapat bahawa imej mental adalah satu *echo*, salinan, atau pembinaan semula pengalaman perceptual sebenar yang dilalui oleh seseorang. Strategi imej mental dikenal pasti apabila peserta kajian menggunakan ungkapan seperti *'visualizing'*, *'seeing in the mind's eye'*, *'hearing in the head'* dan *'imagining the feel of'*.

Strategi imej mental

Tiga bentuk pembinaan imej mental telah digunakan oleh peserta kajian. Bentuk pertama adalah imej mental deskriptif di mana peserta kajian menghuraikan taburan serta kedudukan unsur yang terdapat dalam Jadual Berkala Unsur. Bentuk kedua ialah imej mental statik atau *snapshot* iaitu imej yang terhasil sebagaimana yang dihasilkan oleh kamera. Antara gambaran yang dibina adalah gambaran Jadual Berkala Unsur, gambaran kumpulan tertentu dalam Jadual Berkala Unsur, dan gambaran senarai unsur yang diberi. Strategi ini dilabel sebagai imej mental statik disebabkan imej yang dibina dalam ingatan tidak ditambah dengan sebarang maklumat dan diingat sebagaimana objek asal yang dilihat. Bentuk ketiga melibatkan gambaran yang terhasil selepas melalui dua peringkat aktiviti mental. Pada awalnya, peserta kajian melihat tugasan yang diberi, sebagai contoh peserta kajian melihat Jadual Berkala Unsur. Seterusnya, peserta kajian menulis semula Jadual Berkala Unsur yang diberi. Imej mental yang dibina dalam ingatan adalah imej Jadual Berkala Unsur yang telah ditulis atau dilukis semula oleh peserta kajian tersebut. Rajah 1 menunjukkan ringkasan tiga bentuk imej mental yang digunakan oleh sebahagian daripada peserta kajian.

**Imej mental statik
(Senarai unsur)**

Jadual Cap 18			
Atom Number	Element	Symbol	Atomic Mass
1	Hydrogen	H	1.008
2	Lithium	Li	6.941
3	Helium	He	4.003
4	Boron	B	10.811
5	Carbon	C	12.011
6	Nitrogen	N	14.012
7	Oxygen	O	15.999
8	Sulfur	S	32.065
9	Phosphorus	P	30.974
10	Chlorine	Cl	35.453
11	Argon	Ar	39.948
12	Magnesium	Mg	24.312
13	Aluminum	Al	26.982
14	Silicon	Si	28.086
15	Phosphorus	P	30.974
16	Sulfur	S	32.065
17	Chlorine	Cl	35.453
18	Argentum	Ag	107.868
19	Aurum	Au	196.967
20	Calidum	Ca	40.078

MAULA, AMIRAH, ADRIEANA

Jadual Cap 19			
Period	Group	Period	Group
P1	G1	P1	G1
P1	G2	P1	G2
P1	G3	P1	G3
P1	G4	P1	G4
P1	G5	P1	G5
P1	G6	P1	G6
P1	G7	P1	G7
P1	G8	P1	G8
P1	G9	P1	G9
P1	G10	P1	G10
P1	G11	P1	G11
P1	G12	P1	G12
P1	G13	P1	G13
P1	G14	P1	G14
P1	G15	P1	G15
P1	G16	P1	G16
P1	G17	P1	G17
P1	G18	P1	G18
P1	G19	P1	G19
P1	G20	P1	G20
P1	G21	P1	G21
P1	G22	P1	G22
P1	G23	P1	G23
P1	G24	P1	G24
P1	G25	P1	G25
P1	G26	P1	G26
P1	G27	P1	G27
P1	G28	P1	G28
P1	G29	P1	G29
P1	G30	P1	G30
P1	G31	P1	G31
P1	G32	P1	G32
P1	G33	P1	G33
P1	G34	P1	G34
P1	G35	P1	G35
P1	G36	P1	G36
P1	G37	P1	G37
P1	G38	P1	G38
P1	G39	P1	G39
P1	G40	P1	G40
P1	G41	P1	G41
P1	G42	P1	G42
P1	G43	P1	G43
P1	G44	P1	G44
P1	G45	P1	G45
P1	G46	P1	G46
P1	G47	P1	G47
P1	G48	P1	G48
P1	G49	P1	G49
P1	G50	P1	G50
P1	G51	P1	G51
P1	G52	P1	G52
P1	G53	P1	G53
P1	G54	P1	G54
P1	G55	P1	G55
P1	G56	P1	G56
P1	G57	P1	G57
P1	G58	P1	G58
P1	G59	P1	G59
P1	G60	P1	G60
P1	G61	P1	G61
P1	G62	P1	G62
P1	G63	P1	G63
P1	G64	P1	G64
P1	G65	P1	G65
P1	G66	P1	G66
P1	G67	P1	G67
P1	G68	P1	G68
P1	G69	P1	G69
P1	G70	P1	G70
P1	G71	P1	G71
P1	G72	P1	G72
P1	G73	P1	G73
P1	G74	P1	G74
P1	G75	P1	G75
P1	G76	P1	G76
P1	G77	P1	G77
P1	G78	P1	G78
P1	G79	P1	G79
P1	G80	P1	G80
P1	G81	P1	G81
P1	G82	P1	G82
P1	G83	P1	G83
P1	G84	P1	G84
P1	G85	P1	G85
P1	G86	P1	G86
P1	G87	P1	G87
P1	G88	P1	G88
P1	G89	P1	G89
P1	G90	P1	G90
P1	G91	P1	G91
P1	G92	P1	G92
P1	G93	P1	G93
P1	G94	P1	G94
P1	G95	P1	G95
P1	G96	P1	G96
P1	G97	P1	G97
P1	G98	P1	G98
P1	G99	P1	G99
P1	G100	P1	G100
P1	G101	P1	G101
P1	G102	P1	G102
P1	G103	P1	G103
P1	G104	P1	G104
P1	G105	P1	G105
P1	G106	P1	G106
P1	G107	P1	G107
P1	G108	P1	G108
P1	G109	P1	G109
P1	G110	P1	G110
P1	G111	P1	G111
P1	G112	P1	G112
P1	G113	P1	G113
P1	G114	P1	G114
P1	G115	P1	G115
P1	G116	P1	G116
P1	G117	P1	G117
P1	G118	P1	G118
P1	G119	P1	G119
P1	G120	P1	G120
P1	G121	P1	G121
P1	G122	P1	G122
P1	G123	P1	G123
P1	G124	P1	G124
P1	G125	P1	G125
P1	G126	P1	G126
P1	G127	P1	G127
P1	G128	P1	G128
P1	G129	P1	G129
P1	G130	P1	G130
P1	G131	P1	G131
P1	G132	P1	G132
P1	G133	P1	G133
P1	G134	P1	G134
P1	G135	P1	G135
P1	G136	P1	G136
P1	G137	P1	G137
P1	G138	P1	G138
P1	G139	P1	G139
P1	G140	P1	G140
P1	G141	P1	G141
P1	G142	P1	G142
P1	G143	P1	G143
P1	G144	P1	G144
P1	G145	P1	G145
P1	G146	P1	G146
P1	G147	P1	G147
P1	G148	P1	G148
P1	G149	P1	G149
P1	G150	P1	G150
P1	G151	P1	G151
P1	G152	P1	G152
P1	G153	P1	G153
P1	G154	P1	G154
P1	G155	P1	G155
P1	G156	P1	G156
P1	G157	P1	G157
P1	G158	P1	G158
P1	G159	P1	G159
P1	G160	P1	G160
P1	G161	P1	G161
P1	G162	P1	G162
P1	G163	P1	G163
P1	G164	P1	G164
P1	G165	P1	G165
P1	G166	P1	G166
P1	G167	P1	G167
P1	G168	P1	G168
P1	G169	P1	G169
P1	G170	P1	G170
P1	G171	P1	G171
P1	G172	P1	G172
P1	G173	P1	G173
P1	G174	P1	G174
P1	G175	P1	G175
P1	G176	P1	G176
P1	G177	P1	G177
P1	G178	P1	G178
P1	G179	P1	G179
P1	G180	P1	G180
P1	G181	P1	G181
P1	G182	P1	G182
P1	G183	P1	G183
P1	G184	P1	G184
P1	G185	P1	G185
P1	G186	P1	G186
P1	G187	P1	G187
P1	G188	P1	G188
P1	G189	P1	G189
P1	G190	P1	G190
P1	G191	P1	G191
P1	G192	P1	G192
P1	G193	P1	G193
P1	G194	P1	G194
P1	G195	P1	G195
P1	G196	P1	G196
P1	G197	P1	G197
P1	G198	P1	G198
P1	G199	P1	G199
P1	G200	P1	G200
P1	G201	P1	G201
P1	G202	P1	G202
P1	G203	P1	G203
P1	G204	P1	G204
P1	G205	P1	G205
P1	G206	P1	G206
P1	G207	P1	G207
P1	G208	P1	G208
P1	G209	P1	G209
P1	G210	P1	G210
P1	G211	P1	G211
P1	G212	P1	G212
P1	G213	P1	G213
P1	G214	P1	G214
P1	G215	P1	G215
P1	G216	P1	G216
P1	G217	P1	G217
P1	G218	P1	G218
P1	G219	P1	G219
P1	G220	P1	G220
P1	G221	P1	G221
P1	G222	P1	G222
P1	G223	P1	G223
P1	G224	P1	G224
P1	G225	P1	G225
P1	G226	P1	G226
P1	G227	P1	G227
P1	G228	P1	G228
P1	G229	P1	G229
P1	G230	P1	G230
P1	G231	P1	G231
P1	G232	P1	G232
P1	G233	P1	G233
P1	G234	P1	G234
P1	G235	P1	G235
P1	G236	P1	G236
P1	G237	P1	G237
P1	G238	P1	G238
P1	G239	P1	G239
P1	G240	P1	G240
P1	G241	P1	G241
P1	G242	P1	G242
P1	G243	P1	G243
P1	G244	P1	G244
P1	G245	P1	G245
P1	G246	P1	G246
P1	G247	P1	G247
P1	G248	P1	G248
P1	G249	P1	G249
P1	G250	P1	G250
P1	G251	P1	G251
P1	G252	P1	G252
P1	G253	P1	G253
P1	G254	P1	G254
P1	G255	P1	G255
P1	G256	P1	G256
P1	G257	P1	G257
P1	G258	P1	G258
P1	G259	P1	G259
P1	G260	P1	G260
P1	G261	P1	G261
P1	G262	P1	G262
P1	G263	P1	G263
P1	G264	P1	G264
P1	G265	P1	G265
P1	G266	P1	G266
P1	G267	P1	G267
P1	G268	P1	G268
P1	G269	P1	G269
P1	G270	P1	G270
P1	G271	P1	G271
P1	G272	P1	G272
P1	G273	P1	G273
P1	G274	P1	G274
P1	G275	P1	G275
P1	G276	P1	G276
P1	G277	P1	G277
P1	G278	P1	G278
P1	G279	P1	G279
P1	G280	P1	G280
P1	G281	P1	G281
P1	G282	P1	G282
P1	G283	P1	G283
P1	G284	P1	G284
P1	G285	P1	G285
P1	G286	P1	G286
P1	G287	P1	G287
P1	G288	P1	G288
P1	G289	P1	G289
P1	G290	P1	G290
P1	G291	P1	G291
P1	G292	P1	G292
P1	G293	P1	G293
P1	G294	P1	G294
P1	G295	P1	G295
P1	G296	P1	G296
P1	G297	P1	G297
P1	G298	P1	G298
P1	G299	P1	G299
P1	G300	P1	G300
P1	G301	P1	G301
P1	G302	P1	G302
P1	G303	P1	G303
P1	G304	P1	G304
P1	G305	P1	G305
P1	G306	P1	G306</td

Unsur. Bagi pengalaman peserta kajian berpencapaian rendah, Nad pula membayangkan senarai asal yang digunakan dalam pembelajaran pada hari sebelumnya. Apa yang telah mereka ketahui sebelum ini adalah apa yang dikeluarkan semula dari simpanan ingatan apabila maklumat tersebut diperlukan. Perkara ini dijelaskan dalam petikan interviu berikut.

Pengkaji: Sekurang-kurangnya dapat idea. Ok bila cikgu suruh baca tadi apa yang Nad bayangkan? Apa yang awak bayangkan dalam pemikiran?

Nad: Senarai semalam tu.

Pengkaji: Senarai semalam?

Nad: Yang kedua.

Pengkaji: Kenapa bayangkan yang semalam?

Nad : Sebab dah ingat.

Sebagai kesimpulan, peserta kajian berpencapaian tinggi membayangkan Jadual Berkala Unsur dalam pemikiran sambil menyebut nama unsur yang terdapat dalam jadual tersebut. Jadual yang diberi semasa membuat tugasan yang kedua adalah lebih berkesan berbanding dengan senarai unsur yang diberi semasa membuat tugasan pertama. Terdapat perkaitan antara sebutan dan imej mental yang dibina oleh peserta kajian berpencapaian rendah 1, Adrieana. Dua peserta kajian berpencapaian tinggi menunjukkan strategi imej mental dengan kekerapan sebanyak lapan dan tiga kali. Dua peserta kajian berpencapaian sederhana, Amira dan Carol menunjukkan kekerapan yang sama iaitu sebanyak lima kali, manakala dua peserta kajian berpencapaian rendah, Adrieana dan Nad masing-masing menunjukkan kekerapan empat dan satu kali.

PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN

Kajian menunjukkan peserta kajian berpencapaian tinggi dan sederhana menggunakan strategi kognitif yang bersifat dalaman dan abstrak iaitu strategi imej mental. Strategi imej mental dikesan melalui jawapan peserta kajian yang menyebut tentang gambaran (*visualization*) dan bayangan (*imagination*). Dapatkan kajian juga menunjukkan imej mental digunakan oleh semua peserta kajian kecuali peserta kajian berpencapaian rendah 2, Nad di peringkat STM. Penggunaan strategi yang bersifat dalaman dan abstrak ini berpadanan dengan teori yang dinamakan *Dual-Coding Theory* oleh Clark dan Paivio (1991) yang menyatakan bahawa maklumat disimpan di peringkat LTM dalam bentuk imej visual atau dalam bentuk unit verbal atau kedua-duanya sekali.

Teori ini mencadangkan bahawa maklumat dalam dua bentuk visual dan verbal dapat dikeluarkan dengan lebih mudah berbanding dengan maklumat yang diwakili oleh satu bentuk sahaja. Ini berlainan dengan pandangan ahli psikologi Schunk (1996) yang percaya bahawa imej sebenarnya banyak disimpan dalam bentuk kod verbal dan diterjemah kepada maklumat visual apabila diperlukan. *Multimedia principles* oleh Mayer (1997) pula menyatakan bahawa sekiranya seseorang itu menggunakan strategi yang berbentuk imej, maka ruang penyimpanan yang digunakan dalam komponen STM adalah lebih rendah. Ini menyumbang kepada penggunaan ruang yang lebih ekonomik. Penggunaan ruang ingatan secara ekonomik dapat mengurangkan bebanan kognitif murid dalam pembelajaran (Sweller, 1988). Ini penting kerana bebanan kognitif merupakan satu faktor yang menyumbang kepada pengurangan kualiti dan kuantiti pembelajaran. Kajian ini menunjukkan peserta kajian berpencapaian tinggi menggunakan semua imej mental spesifik yang dikenal pasti di peringkat STM. Kemampuan membina imej mental merupakan satu kelebihan di mana peserta kajian berkeupayaan menukar satu objek yang nyata kepada satu imej yang bersifat visual.

RUMUSAN

Kajian ini dijangka dapat membantu ramai penyelidik meningkatkan kualiti pengajaran dan pembelajaran khususnya dalam pendidikan sains. Golongan utama yang disasarkan adalah dalam kalangan guru dan murid. Guru yang memahami kepentingan strategi kognitif murid semasa proses pembelajaran boleh menyediakan pendekatan pengajaran dan pembelajaran yang lebih efektif. Salah satu pendekatan tersebut adalah dengan menggalakkan serta melatih penggunaan strategi kognitif abstrak khususnya strategi imej mental yang secara semula jadi banyak dikesan berlaku dalam kalangan murid berpencapaian tinggi. Selain golongan pendidik, penggubal dasar juga perlu memahami dan mendalami pelbagai penggunaan strategi kognitif murid untuk meningkatkan kualiti pengajaran dan pembelajaran dalam sistem pendidikan Malaysia keseluruhannya.

RUJUKAN

- Allen, D. N., Goldstein, G., Heyman, R. A., & Rondinelli, T. (1998). Teaching memory strategies to persons with multiple sclerosis. *Journal of Rehabilitation Research and Development, 35*, 405-410.
- Ayirir, I. O. (2011). Cognitive process and cognitive strategies in foreign language teaching. *Hacettepe Üniversitesi Journal of Education, 40*, 44-56.
- Baylor, A. L. (2000). Cognitive strategies for training with technology. *Tech Trends: ProQuest Education Journal, 44*(5), 13-27.
- Bebko, J. M., & Haggert, A. M. (1997). Deafness, language skills and memory: A model for the development of spontaneous rehearsal use. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 2*(3), 31-139.
- Chaves, J. F., & Brown, J. M. (1987). Spontaneous cognitive strategies for the control of clinical pain and stress. *Journal of Behavioural Medicine, 10*(3), 263-274.
- Clark, J. M., & Paivio, A. (1991). Dual Coding Theory and education. *Educational Psychology Review, 3*(3), 149-210.
- Gambrell, L. B., & Bales, R. J. (1986). Mental imagery and the comprehension monitoring performance of fourth and fifth-grade poor readers. *Reading Research Quarterly, 21*(4), 454-464.
- Goh, C. M., & Foong, K. P. (1997). Chinese ESL students' learning strategies: A look at frequency, proficiency and gender. *Hong Kong Journal of Applied Linguistics, 2*, 39-53.
- Koivusaari, R. (1999). Cognitive strategies and computer-supported learning environments. *An International Journal of Experimental Educational Psychology, 19*(3), 309-322.
- Long, S. A., Winograd, P. N., & Bridge, C. A. (1989). The effects of reader and text characteristics on imagery reported during and after reading. *Reading Research Quarterly, 14*, 353-372.
- Mayer, R. E. (1997). Multimedia learning: Are we asking the right questions? *Educational Psychologist, 32*(1), 1-19.
- Paivio, A. (1971). *Imagery and verbal processes*. New York, NY: Holt, Rinehart & Winston. (Reprinted, 1979). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Paivio, A. (1991). Dual coding theory: Retrospect and current status. *Canadian Journal of Psychology, 45*, 255-287.
- Pressley, M, Levin, J. R., & Ghatala, E. S. (1988). Strategy-comparison opportunities promote long-term strategy use. *Contemporary Educational Psychology, 13*, 157-168.
- Sadoski, M., & Paivio, A. (2001). *Imagery and text: A dual coding theory of reading and writing*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Schunk, D. H. (1996). Goal and self-evaluative influences during childrens' cognitive skill learning. *American Educational Research Journal, 33*, 359-382.
- Scruggs, T. E., & Mastropieri, M. A. (1992). Classroom applications of mnemonic instruction: Acquisition, maintenance, and generalization. *Exceptional Children, 58*(3), 219-229.
- Sweller, J. (1988). Cognitive load during problem solving: Effects on learning. *Cognitive Science, 12*, 257-285.

Winke, P. M. (2005). Individual differences in adult Chinese second language acquisition: The relationships among aptitude, memory and strategies for learning. Disertasi Ph.D yang tidak diterbitkan, Georgetown University. Dimuat turun daripada <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1473-4192.2011.00290.x/full>